



Casa de la Reconciliació de Can Serra

L'Hospitalet de Llobregat

Ubicació

Comarca: Barcelonès
Lloc/Adreça: Avinguda de Can Serra, 80-82
Alçada: 49

Coordenades:

Latitud: 41.36557
Longitud: 2.0983
UTM Est (X): 424586
UTM Nord (Y): 4579732

Classificació

Número de fitxa: 08101 - 485
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia: Tradició oral
Estil / època: Contemporani
Segle: XX
Any: 1975
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Accés: Obert
Ús actual: Sense ús
Titularitat: Pública
Autoria de la fitxa: Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dl., 14/05/2018 - 02:00

Descripció

Al barri de Can Serra s'origina el Grup d'Objectors de consciència de Can Serra, quan l'any 1975 demana al rector de la Casa de la Reconciliación, la possibilitat de fer una prestació social substitutòria autogestionada del servei militar, aleshores obligatori per als homes.

Els arguments dels objectors de consciència xocaven frontalment amb els valors militaristes socialment acceptats, valors guarnits ideològicament amb sentiments patriòtics i d'integrisme nacional catòlic, etc. Els postulats antimilitaristes es fonamentaven en valors de la pau, la justícia i la no violència, front el militarisme, la injustícia social i l'obediència cega. No feien servir arguments d'arrel religiosa, com els Testimonis de Jehovà.

Els objectors trobaren una oposició frontal entre els veïns de Can Serra, àdhuc entre els militants d'esquerres i comunistes, els quals veien la lluita armada com un mitjà per l'alliberament i emancipació de la classe obrera, inspirats en icones com el Che Guevara.

Els objectors es van comprometre a fer serveis socials (esplai, casal d'avis i escola bressol) com alternativa al servei militar. Aquesta opció no estava reglada i per tant davant l'estament militar eren declarats pròfugs. Martin Villa, aleshores governador civil de Barcelona, es va desentendre i va inhibir-se d'actuar contra els objectors tot i els advertiments d'en Jaume Botey en persona. L'estratègia consistia en forçar el compliment de la llei, és a dir, empresonar-los. Amb la detenció i empresonament dels objectors es pretenia fer un gran escàndol i convertir l'objecció de consciència en un fet polític.

El 24 de desembre de 1975 els 5 objectors de Can Serra van fer públic el manifest "Un camí per a la pau: manifest dels objectors de consciència" on es comprometien a treballar durant dos anys al barri i exposaven els motius per no incorporar-se a files. Aquesta declaració va ser important en tant que plantejava per primer cop una reivindicació conjunta, d'un col·lectiu que qüestionava el servei militar obligatori, en lloc d'un cas individual. Finalment van ser detinguts i empresonats en el Castell de Figueres.

La detenció dels objectors desencadenà una campanya de recolzament arreu de l'Estat i es formaren grups a imatge i semblança de Can Serra a Bilbao, Madrid, Tarragona, Vic, Màlaga.

Observacions:

Aquest episodi forma part de la Ruta de la Transició Democràtica de L'Hospitalet. Aquesta ruta es va presentar el 9 d'abril de 2014 en el marc de la Jornada "Catalunya en Transició: continguts clau i recursos per treballar la transició democràtica a l'aula", organitzada pel Memorial Democràtic i el Departament d'Ensenyament.

Història

Es considera a Pepe Beúnza el "primer objector de consciència d'Espanya" el 1971, a qui li van fer un Consell de Guerra. Aviat va tenir un grup de seguidors, entre els quals estava Jordi Agulló, natural d'Alcoi, considerat el "segon". El Jordi Agulló va estar dos anys llargs a la presó i es va acabar instal·lant a Can Serra.

Experiències de vídeo a Can Serra del grup Video-Nou va ser el primer intent d'utilitzar el vídeo com a instrument dinamitzador de la vida social i comunitària a Espanya. El 1978 van enregistrar quatre documentals representatius de les inquietuds i de la realitat social del barri, amb títols prou eloqüents: !Qué viene el metro!, Història Urbanística, Escuela de adultos i El barrio de las fiestas.

Els 5 objectors de Can Serra també van fer un document, més aviat un manifest, sobre el seu posicionament antimilitarista i el seu compromís de construir una societat basada en la cultura de la pau.

Bibliografia

BOTEY, Jaume et alii (2016). Can Serra, 50 anys: història d'un barri de L'Hospitalet, Barcelona: Centre d'Estudis de L'Hospitalet.